

51

ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการประเมินผลของเขตการเดินรถ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

นางสาวยุพดี พิลาตลักษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

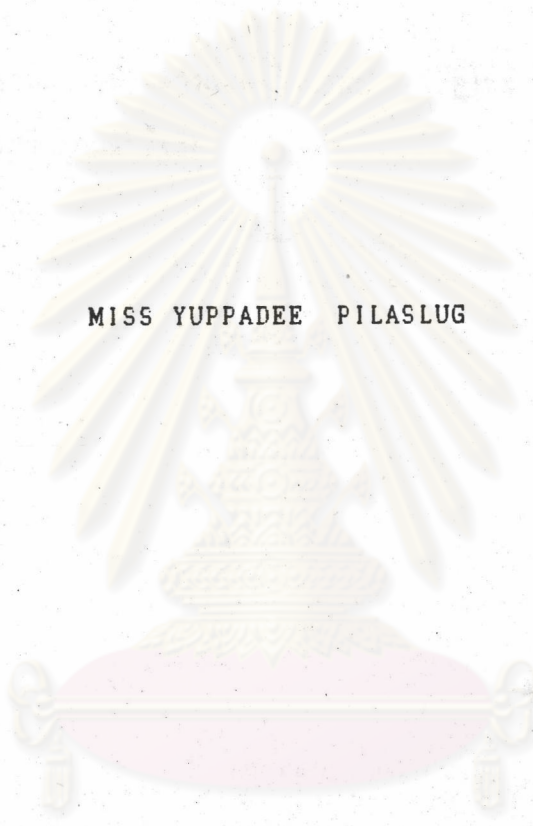
ISBN 974-581-205-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018092

113404099

ACCOUNTING INFORMATION FOR PERFORMANCE EVALUATION
OF BUS ZONE OF BANGKOK MASS TRANSIT AUTHORITY

MISS YUPPADEE PILASLUG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accounting

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-205-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. สุจิตรา วัชรจิตติภักดิ์ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคุณชจร วิมลพันธ์ หัวหน้าสำนักงานแผนงาน องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวิตร นิลสุวรรณกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ ยงสกุลโรจน์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตนุชา คุณพนิชกิจ ที่กรุณาสละเวลาและร่วมให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณอินทัย อุเทนสุด ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ที่อนุญาตให้ใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ คุณสมหมาย สุวรรณวงศ์ หัวหน้าสำนักงานการคลัง คุณอัญชลี ศรีนวล หัวหน้ากองบัญชี คุณนิภา ภัทรธัญญา หัวหน้าแผนกงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้อย่างครบถ้วน และขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ห่วงใยและให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออที่ให้ความช่วยเหลือห่วงใยและให้กำลังใจตลอดมา

ท้ายนี้ ผู้เขียนกราบขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียนและกราบขอบพระคุณมารดาที่ได้ส่งเสียเลี้ยงดูเอาใจใส่และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา จนกระทั่งผู้เขียนได้มาถึง ณ จุดนี้

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐาน.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ข้อจำกัดของการศึกษา.....	5
ประชากร.....	5
ขนาดตัวอย่าง.....	5
วิธีการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. การดำเนินงานขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ.....	7
ฝ่ายอำนวยความสะดวก.....	7
ฝ่ายบริหาร.....	10
ฝ่ายเดินรถ.....	13
เขตการเดินรถขององค์การฯ.....	23
3. ผลการดำเนินงานของเขตการเดินรถ.....	25
ลักษณะของศูนย์ความรับผิดชอบ.....	25
ประเภทของศูนย์ความรับผิดชอบ.....	26
การประเมินผลการดำเนินงานของเขตการเดินรถ.....	29

4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของเขตการเดินรถ.....	34
	วัตถุประสงค์ของการรายงานผลการปฏิบัติงานตามหลักการบัญชี	
	ตามความรับผิดชอบ.....	34
	การจัดทำรายงานเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	36
	ลักษณะการจัดประเภทค่าใช้จ่าย.....	37
	การจำแนกค่าใช้จ่ายของเขตการเดินรถ.....	38
	ลักษณะของรายงานที่ใช้ในการประเมินผลการเดินรถ.....	46
	การวิเคราะห์โดยใช้อัตราร้อยละ.....	49
	การเปรียบเทียบรายงานแบบกำไรส่วนเกินและแบบที่องค์การฯ	
	ปฏิบัติอยู่.....	50
5.	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการหากำไรของเขตรถโดยสารธรรมดาและเขตรถโดยสารปรับอากาศ.....	53
	การวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร.....	53
	การเปรียบเทียบความสามารถในการหากำไรของเขตเดินรถที่ 10	
	และเขตที่ 11.....	56
6.	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	65
	รายการอ้างอิง.....	68
	ภาคผนวก.....	71
	ภาคผนวก ก.....	72
	ภาคผนวก ข.....	74
	ภาคผนวก ค.....	77
	ภาคผนวก ง.....	93
	ประวัติผู้เขียน.....	97

สารบัญตาราง

๗

ตารางที่

หน้า

3.1	ผลการดำเนินงานของเขตการเดินรถที่ 10 ประจำปีงบประมาณ 2533.....	31
3.2	ผลการดำเนินงานของเขตการเดินรถที่ 10 ประจำปีงบประมาณ.. งบประมาณ 2533.....	33
4.1	ค่าใช้จ่ายที่ควบคุมได้โดยผู้จัดการเขตเดินรถที่ 10 ปีงบประมาณ 2533.....	40
4.2	ค่าใช้จ่ายที่ควบคุมไม่ได้โดยผู้จัดการเขตของเขตเดินรถที่ 10 ปี งบประมาณ 2533.....	42
4.3	ค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหารของสำนักงานกลางที่แบ่งสรรมาให้เขตเดินรถ ที่ 10 ปีงบประมาณ 2533.....	45
4.4	รายได้ของเขตเดินรถที่ 10 ปีงบประมาณ 2533.....	45
4.5	งบกำไรขาดทุนแบบกำไรส่วนเกินของเขตการเดินรถที่ 10.....	47
4.6	เปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนแบบกำไรส่วนเกินและงบกำไรขาดทุนที่ เขตเดินรถที่ 10 ปฏิบัติอยู่.....	51
5.1	ผลการดำเนินงานของเขตเดินรถที่ 11 ประจำปีงบประมาณ 2533.....	54
5.2	เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของเขตการเดินรถที่ 10 และเขต เดินรถที่ 11 (รถปรับอากาศ) เป็นอัตราเปอร์เซ็นต์ ปีงบประมาณ 2533.....	55
5.3	ค่าใช้จ่ายที่ควบคุมได้โดยผู้จัดการเขตของเขตเดินรถที่ 11 ปีงบประมาณ 2533.....	58
5.4	ค่าใช้จ่ายที่ควบคุมไม่ได้ของผู้จัดการเขตเดินรถที่ 11 ปีงบประมาณ 2533.....	59
5.5	รายได้ของเขตเดินรถที่ 11 ปีงบประมาณ 2533.....	60
5.6	ค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหารของสำนักงานกลางที่แบ่งสรรมาให้เขต เดินรถที่ 11.....	61
5.7	งบกำไรขาดทุนแบบกำไรส่วนเกินของเขตเดินรถที่ 11.....	62

ตารางที่

5.8 เปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนแบบกำไรส่วนเกินของเขตเดินรถที่ 10
และเขตเดินรถที่ 11.....

63

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

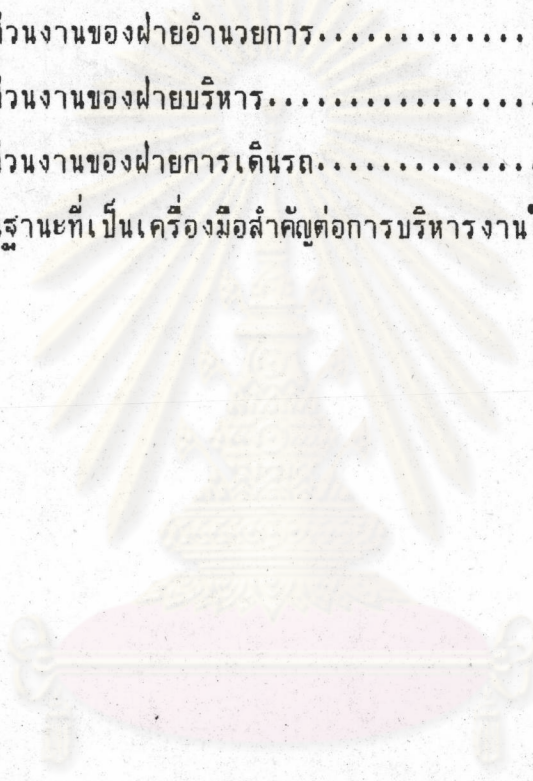
สารบัญแผนภูมิ

ณ

แผนภูมิที่

หน้า

2.1	โครงสร้างการจัดส่วนงานขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ.....	8
2.2	การจัดส่วนงานของฝ่ายอำนวยการ.....	9
2.3	การจัดส่วนงานของฝ่ายบริหาร.....	12
2.4	การจัดส่วนงานของฝ่ายการเดินรถ.....	14
3.1	ทำไมในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารงานในแนวทางใหม่.....	28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย